

Secret Language

Silvia Amancei & Bogdan Armanu, Sandor Bartha, Elijah Burgher, Cristina David, Irina Gheorghe, Iulia Toma, Jaro Varga, Mădălina Zaharia

28.05 - 10.07.2021

<< Desenul ca mediu și metodă pentru construcția de limbaj, documentarea unui proces, reprezentarea invizibilului, semnarea absenței, trasarea de scenarii critice sau narațiuni ficționale. >>

Silvia Amancei & Bogdan Armanu (s.a.b.a., n. 1991) utilizează frecvent desenul în practica lor artistică ca vehicul pentru mesaje și scenarii critice la adresa contextului contemporan economic și social, dar și la adresa instituțiilor, strategiilor și criteriilor lumilor artistice. Schițele lor stilizate, ironice, secvențiale, sunt adeseori integrate în eseuri video ca recuzită, scenografie, meta-straturi de limbaj vizual suprapuse discursului textual. În videoul „Talking About the Future” [Vorbind despre viitor] (2017), monologul critic despre (im)posibilitatea trasării și vizualizării scenariilor de(spre) viitor are drept suport vizual o serie de desene de tip bandă-desenată care redau invers un fir narativ deconstruit. „Body of Work” [Corp de lucrări] (2013-2015) constituie un proiect mai amplu care mimează prin gesturi performative premeditate un parcurs ficțional atribuit cuplului artistic în perioada 1979-1983, în linia conceptualistă a neo-avangardelor estice „descoperite” și integrate în canonul artei occidentale după 1989. Schițele și scenariile acestor performance-uri fictive au rolul de a întări credibilitatea acestor acțiuni, totodată purtând în sine o critică fățișă la adresa cutumelor și locurilor comune ale recunoașterii și succesului la nivelul scenei artei contemporane.

Desenele lui **Sandor Bartha** (n. 1962) poartă o certă dimensiune pamfletară, caricaturală, atât la nivelul esteticii esențializate, cât și prin folosirea și deturnarea de imagini și simboluri recognoscibile. În cazul seriei de schițe „Eper, vanilia, pisztacia” [Căpșună, vanilie, fistic], (2009), metaforele vizuale redade sunt formulate în baza unor imagini iconice din regiunea originară a artistului - născut în Odorheiu-Secuiesc - utilizate constant și în retorica naționalist-extremistă din Ungaria (brad, munte, cruce). Desenul devine astfel un protest ludico-ironic față de folosirea acestor simboluri în scopuri politice, manipulative. În practica sa artistică, Sandor Bartha transmite reflecții personale cu un subtext critic în raport cu starea curentă a contextului socio-politic național sau internațional, prin mijloace inteligente și ingenioase. Lucrările sale acoperă medii diferite, precum desenul, pictura, instalația sau fotografia, înglobând de cele mai multe ori materiale simple, comune, resturi și obiecte ne semnificative reciclate în configurații artistice.

Practica artistului de origine americană **Elijah Burgher** (n. 1978) angrenează iconografiile oculte din diverse sisteme ezoterice în crearea unui limbaj abstract specific, alături de propriul său vocabular formal și semnificativ de embleme și sigilii, simboluri pentru dorințe și intenții. Proiectele sale se desfășoară ca ritualuri de vrăjire cu referințe din mistică, literatură, din istoria artei, precum și din istoria sa personală. Pentru aceste sigilii - forme semnificative, abstracțiuni impregnate de limbaj, dorință, magie și mitologie - Elijah Burgher folosește o metodă dezvoltată la începutul secolului XX de către artistul și ocultistul britanic Austin Osman Spare. Modul în care Burgher utilizează acest proces mistic pentru a crea o unitate formă-conținut ține de interesul său pentru experimentele cu text scris și limbaj, precum decupajele lui Brion Gysin și William S. Burroughs, scrierea asemică a lui Henri Michaux, Lettrism.

Deși mediul predilect de lucru al **Cristinei David** (n. 1979) ar putea fi considerat videoul, experimentele sale includ fotografie, performance, instalații de obiecte și text. Desenul are adesea o funcție de documentare a unor evenimente, călătorii sau întâmplări din viața artistei, comasate în jurnale vizuale cu schițe și reprezentări ce reproduc fidel bilete de autobuz, bilete de acces, bonuri și chitanțe. Textul scris de mână apare frecvent în instalațiile conceptuale ale artistei, documentând statistici matematice, măsurători de distanțe bazate pe experiențe performative, narațiuni ficționale. În 2016, Cristina David a colaborat în cadrul unei rezidențe artistice din Krems cu scriitorul de origine daneză Mikkel Rosengård, într-un schimb ideatic și creativ concluzionat prin „Savoir Vivre”,

un film de ficțiune documentară realizat într-un hotel de cinci stele, despre stil de viață și forme codate de comportament social (video ce poate fi vizionat de-a lungul expoziției pe platforma Vimeo a Galeriei Ivan), și instalația de text „Letter from Ana Ivan” [Scrisoare de la Ana Ivan], o narare fictivă a acestei experiențe de către alter-egoul Cristinei David - Ana Ivan, care aduce în discuție chestiuni legate de memorie, diferență culturală și clasă socială. Tot în 2016, Mikkel Rosengård a publicat romanul său de debut, „The Invention of Ana”, în care personajul principal Ana Ivan, artistă și matematiciană, este inspirat puternic de practica artistică și biografia Cristinei David.

Instalația **Irinei Gheorghe** (n. 1981) „Scores for First Contact” [Partituri pentru primul contact] face parte din proiectul pe termen lung „Foreign Language for Beginners” [Limbi străine pentru începători], care explorează istoria încercărilor de comunicare cu o inteligență extraterestră și ideea unei limbi abstracte, universale, care ar putea facilita o astfel de interacțiune. În timp ce performance-ul înscenează momentul primului contact prin intermediul limbajului, sunetului și mișcării, instalația abordează problema unei posibile limbi cosmice prin desene, note scrise și colaje din bandă adezivă, aduse împreună într-o selecție de carnete și o serie de fotografii. Conceptul de partitură este central instalației, în sensul de document al unei practici de performance în studio, dar și ca set de instrucțiuni pentru acțiuni nespecificate aflate în curs de a fi realizate. Rolul desenului ca instrument central în acest proces acoperă atât sisteme de notare care stabilizează mecanismele unui performance efemer, cât și coduri vizuale a căror semnificație este mai mult sau mai puțin descifrabilă. Astfel, vocabularele vizuale ale geometriei abstracte, ale muzicii experimentale și ale poeziei concrete devin instrumente ale comunicării interstelare.

Pentru **Iulia Toma** (n. 1974), materialul textil este cel mai adesea suportul desenului, brodat manual sau la mașina de cusut, purtător de iconografii sociale din sfera realităților critice ale contextului prezent sau din cea a istoriei feminismului, printre altele. Seria de colaje textile pe material textil cu desen cusut, „Fără titlu” (2018), prezintă un alt tip de cercetare a artistei, cea asupra firelor și fibrelor textile, precum lână, bumbac, mătase. Luând ca punct de plecare forma abstractizată a secțiunii microscopice printr-un asemenea fir textil, Iulia Toma creează un repertoriu de forme geometrice structurate în compoziții minimaliste seriale, precum un mesaj codificat al compoziției materialului textil. Artista propune astfel o tipologie de semne, o scriere bazată pe vocabularul specific lucrului cu țesături și textile diverse.

Colecția de desene „Topography of Lost Books” [Topografii de cărți pierdute] (2018) a artistului de origine slovacă **Jaro Varga** (n. 1982) utilizează tehnica frottage-ului pentru a înregistra amprente ale unor absențe, și anume coperte de cărți descoperite în spațiul public de către artist în diverse călătorii sau rezidențe artistice din perioada 2013-2018. Gestul de documentare a unor cărți înstrăinate nu vizează recuperarea acestora - artistul returnându-le ulterior spațiului în care le-a găsit - ci un proces de extindere a existenței lor, de reîncarnare într-o nouă stare prin translatarea din universul textului în cel al imaginilor. Acest demers ține de preocupările extinse ale lui Jaro Varga în postura asumată de „comentator despre creație și distrugere”, din care explorează mai multe domenii de gândire: topografia geopolitică, producția și arhivarea cunoașterii, momente uitate din istorie, ilustrând variatele interconexiuni dintre obiecte, momente, situații sau locuri pe care le găsește sau le caută conștient, lucrând atât cu forma, cât și cu conținutul lor.

Scrisoarea **Mădălinei Zaharia** (n. 1985), „Dear P” [Dragă P], reprezintă o variantă reformulată în prezent a unei lucrări site-specific concepută în 2018 în urma invitației Galeriei Ivan de a propune un proiect în raport cu practica și figura artistică ale lui Paul Neagu (1938-2004). Un dialog anacronic între artiști de origine română din generații și perioade diferite, cu un parcurs biografic paralel prin emigrarea în Marea Britanie și stabilirea în Londra - la 40 de ani distanță -, pe care Mădălina Zaharia alege să îl exprime prin sublinierea imposibilității comunicării în sens vizibil, lizibil, discursiv. În schimb, artista trasează simularea procesului de compunere a unei scrisori în fața colilor albe de hârtie, adevărata comunicare dintre cei doi artiști producându-se în planul proceselor artistice caracteristice fiecăruia. Desenele digitale transferate direct pe perete ale Mădălinei Zaharia fac trimitere la frecvențele scheme, diagrame și grafice trasate de Paul Neagu în compozițiile sale grafice. Dacă la Neagu acestea au rolul de a revizita și restructura propriul material conceptual și tematic, la Mădălina Zaharia vocabularul de semne ține mai degrabă de scrierea asemică și de o anume scenografie rezultată din interacțiunea cu coordonatele spațiale și contextuale ale proiectului în sine.

Expoziția poate fi vizitată în spațiul Galeriei Ivan din cadrul Atelierelor Malmaison de pe Calea Plevnei 137 C, corp B, et. 1, până pe 10 iulie 2021, doar în baza unei programări prealabile. Datorită contextului generat de pandemia COVID-19, vizita expoziției se va face în conformitate cu regulile stabilite de Ordinul de Ministru în vigoare la data vizitei.